

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Opoczno na lata 2026-2046

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Opoczno zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Opoczno jest projekt uchwały budżetowej na 2026 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2025 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Opoczno za lata 2024 i 2023 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 21 lipca 2025 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2025 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Opoczno na dzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2025 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 1483) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2046. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Opoczno została przygotowana na lata 2026-2046.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Opoczno wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Opoczno, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 21 lipca 2025 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2027	3,00%	2,60%	6,20%
2028	2,90%	2,50%	6,20%
2029	2,80%	2,40%	6,00%
2030	2,70%	2,50%	3,40%
2031	2,50%	2,50%	3,30%

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2032	2,30%	2,50%	3,20%
2033	2,00%	2,50%	3,10%
2034	2,00%	2,50%	3,00%
2035	2,00%	2,50%	2,90%
2036	1,90%	2,50%	2,80%
2037	1,70%	2,50%	2,70%
2038	1,60%	2,50%	2,50%
2039	1,30%	2,50%	2,40%
2040	1,20%	2,50%	2,30%
2041	1,00%	2,50%	2,20%
2042	0,80%	2,50%	2,10%
2043	0,70%	2,50%	2,10%
2044	0,60%	2,50%	2,00%
2045	0,50%	2,50%	1,90%
2046	0,40%	2,50%	1,90%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 21 lipca 2025 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2025.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- dla roku 2026 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- dla lat 2027-2046 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy Opoczno.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2026 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2026 rok. Od 2027 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = (Y_0) \cdot (1 + P + I + W + S)$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

$P = w_i^{PKB} \cdot PKB_i$ – waga wskaźnika PKB przemnożona przez wskaźnik PKB w danym roku;

$I = w_i^{CPI} \cdot CPI_i$ – waga wskaźnika inflacji przemnożona przez wskaźnik inflacji w danym roku;

$W = w_i^{WYN} \cdot WYN_i$ – waga wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń przemnożona przez wskaźnik dynamiki realnej wynagrodzeń w danym roku;

S – współczynnik stałego wzrostu.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Opoczno dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Opoczno oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. W 2027 r. zaplanowano wzrost dochodów bieżących o 5,79% w stosunku do roku projektowego, zaś od 2028 r. dochody prognozowano zgodnie z wartościami wskaźników makroekonomicznych przedstawionych w tabeli poniżej.

Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)
dochody z udziału w PIT	2028-2031	100,00%	—
	2032-2046	—	100,00%
dochody z udziału w CIT	2028-2031	100,00%	—
	2032-2046	—	100,00%
subwencja ogólna	2028-2031	100,00%	—
	2032-2046	—	100,00%
dotacje bieżące	2028-2031	100,00%	—
	2032-2046	—	100,00%
pozostałe, w tym:	2028-2031	100,00%	—
	2032-2040	—	100,00%
	2041-2046	—	80,00%
z podatku od nieruchomości	2028-2031	100,00%	—
	2032-2040	—	100,00%
	2041-2046	—	80,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2026 r. wpływy. Przy planowaniu budżetu zakładany wzrost stawek podatkowych określony został na poziomie średnio 12%. Stawki podatku od nieruchomości na rok 2026 zostały

podwyższone o 4,5%. W związku z powyższym należy dokonać analizy wpływów z podatków w pierwszym kwartale 2026 i dostosować plan do wpływów z tytułu podatków. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2026 r. ustalono więc na poziomie 37 250 000,00 zł.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2026 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2026 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 1 125 000,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności. Wartość zaplanowanych w 2026 roku dochodów ze sprzedaży ma zapewnić sprzedaż nieruchomości, których wykaz zaprezentowano w poniższej tabeli.

Wykaz nieruchomości planowanych do sprzedaży w 2026 roku

Położenie nieruchomości	Nr działki i obręb	Powierzchnia [ha]	Wartość netto	Planowany dochód
Sprzedaż ok. 12 lokali mieszkalnych			600 000,00 zł	600 000,00 zł
Janów Karwicki	882	0,6500	250 000,00 zł	250 000,00 zł
m. Opoczno obr. 11, ul. Mokra,	881	0,0159	15 000,00 zł	15 000,00 zł
m. Opoczno obr.6, ul. Inowłodzka,	719	0,2254	70 000,00 zł	70 000,00 zł
m. Opoczno, obr.14 ul. Targowa	134/1 obr.14	0,0102	15 000,00 zł	15 000,00 zł
m. Opoczno obr. 6 ul.Partyzantów	205/4 obr.6	0,0135	25 000,00 zł	25 000,00 zł
m. Opoczno obr.13 ul. Skłodowskiej	77/2 obr.13	0,0563	100 000,00 zł	100 000,00 zł
drobne sprzedaże, zamiany			50 000,00 zł	50 000,00 zł
Suma:				1 125 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

W 2026 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 26 051 087,37 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dokładne wartości, z jakich projektów pochodzą lub pochodzić będą środki dla roku budżetowego zawarta jest w załącznikach do budżetu Gminy. Dotacje obejmują m.in. środki na realizację niżej wymienionych zadań:

L.p.	Nazwa zadania	Fundusz/ Program	Przyznane dotacje majątkowe ujęte w budżecie 2026	Planowane dotacje majątkowe 2027	Planowane dotacje majątkowe 2028
1	Rozbudowa drogi gminnej nr 107428E w Opocznie(łąkowa)	RFRD	1 711 302,00		
2	Gospodarowanie wodami opadowymi w Gminie Opoczno	Miejski Obszar Funkcjonalny		850 509,90	
3	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w gminie Opoczno- II etap świet. Mroczków	Miejski Obszar Funkcjonalny	1 710 372,00		
4	Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Dzielna, gm Opoczno	PROW		279 999,00	
5	Opoczyńska sieć dziedzictwa kulturowego - Modernizacja sali widowiskowej w Miejskim	Miejski Obszar Funkcjonalny	2 988 367,37	2 988 367,38	5 976 734,76

L.p.	Nazwa zadania	Fundusz/ Program	Przyznane dotacje majątkowe ujęte w budżecie 2026	Planowane dotacje majątkowe 2027	Planowane dotacje majątkowe 2028
	Domu Kultury w Opocznie				
6	Opoczyńskie ekomobilne(ścieżka rowerowa, przystanki)	Miejski Obszar Funkcjonalny		765 000,00	5 498 664,00
7	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Bielowicach	EFRR	1 489 440,00	1 471 751,84	
8	Przebudowa drogi gminnej nr 107502E	Umowa z inwestorem prywatnym	470 000,00		
9	Budowa infrastruktury drogowej w Opocznie	Polski Ład	5 876 429,00		
10	Budowa budynku wielorodzinnego (socjalnego) wraz z niezbędną infrastrukturą przy ul. Przemysłowej w Opocznie	Miejski Obszar Funkcjonalny	2 932 047,00		
11	Ochrona ludności przed zagrożeniami pożarowymi poprzez doposażenie OSP na terenie Gminy Opoczno – etap III	Miejski Obszar Funkcjonalny	1 260 989,00		
12	Ochrona ludności przed zagrożeniami pożarowymi poprzez doposażenie OSP na terenie Gminy Opoczno – etap II	Miejski Obszar Funkcjonalny	1 330 901,00		
13	Ochrona ludności przed zagrożeniami pożarowymi poprzez doposażenie OSP na terenie Gminy Opoczno – etap I	Miejski Obszar Funkcjonalny	1 281 240,00		
14	Budowa boiska sportowego z infrastrukturą towarzyszącą w Opocznie	Polski Ład	5 000 000,00		
15	Modernizacja kompleksów sportowych Orlik 2012 i budowa nowego obiektu	Polski Ład	2 000 000,00		

L.p.	Nazwa zadania	Fundusz/ Program	Przyznane dotacje majątkowe ujęte w budżecie 2026	Planowane dotacje majątkowe 2027	Planowane dotacje majątkowe 2028
	lekkoatletycznego przy Orliku na ul. M.Curie-Skłodowskiej w Opocznie				
16	Modernizacja kompleksów sportowych Orlik 2012 i budowa nowego obiektu lekkoatletycznego przy Orliku na ul. M.Curie-Skłodowskiej w Opocznie	Dotacja z budżetu państwa	1 289 100,00		
17	Adaptacja Opoczna do zmian klimatu – dostępna dla każdego mała błękitno-zielona infrastruktura	Dotacja z FEOŚiGW	199 860,00		
SUMA			29 540 047,37zł	6 355 628,12zł	11 475 398,76zł

W latach 2027-2028 część ze środków pochodzących z dotacji zewnętrznych zaplanowana została w charakterze ogólnym, bez przywiązania do konkretnych projektów. Gmina Opoczno zamierza aplikować o kolejne środki unijne oraz dotacje. Długa lista projektów realizowanych przez Gminę mobilizuje do ciągłego poszukiwania nowych źródeł finansowania, w tym finansowania unijnego. Pomimo, iż znana jest już część programów z jakich Gmina może korzystać (lub nawet wystartowały nabory wniosków), to bardzo trudne byłoby zaplanowanie wszystkich przedsięwzięć w podziale na dofinansowane ze środków bezzwrotnych i na finansowane z budżetu Gminy. Z tego powodu, w kategorii przedsięwzięć finansowanych ze środków "unijnych" ujęte są tylko te zadania, o których już faktycznie wiadomo, że do takiego dofinansowania będą typowane. Lista samych projektów jest znacznie dłuższa i wraz z ubiegającym czasem będzie stosownie aktualizowana do faktycznego stanu składanych nowych wniosków. Niektóre z planowanych inwestycji będą mogły być realizowane jedynie w przypadku uzyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Gmina Opoczno ma świadomość, że w przypadku braku realizacji tych kwot w przyszłości, zmuszone zostanie do zmniejszenia planu realizacji przedsięwzięć w następnych latach. Jednocześnie, historyczne wykonania lat ubiegłych zdają się wskazywać, że szacunki te nie są nadmiernie optymistyczne a możliwość ich realizacji zależy w dużej mierze od aktywności Gminy, z czym radzi sobie dobrze.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Opoczno dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki na poręczenia i gwarancje;
3. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;

4. pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Opoczno oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik makroekonomiczny. Szczegóły przedstawiono w tabeli poniżej.

Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy wydatków bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
wynagrodzenia i pochodne	2027-2046	—	70,00%	30,00%
inne	2027-2028	—	50,00%	—
	2029-2046	—	100,00%	—

Źródło: Opracowanie własne.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2026 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2026 r. w budżecie Gminy Opoczno wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 109 470 330,49 zł, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. o kwotę 9 493 545,35 zł. W latach 2027-2046 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych, zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Gmina Opoczno planuje wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji. Wartości przedstawione w załączniku nr 1 WPF są zgodne z kwotami zobowiązań wynikającymi z umów poręczeniowych.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z aktualną projekcją Narodowego Banku Polskiego, inflacja CPI będzie systematycznie spadać, powracając trwale do przedziału odchyleń od celu inflacyjnego (1,5%-3,5%) w pierwszym kwartale 2026 roku.

Prognoza na lata po 2026 r. jest oparta na scenariuszu stabilnego rozwoju makroekonomicznego Polski. Jako, że stawka WIBOR jest ściśle skorelowana ze stopami procentowymi NBP oraz ogólną sytuacją na rynku międzybankowym, przyjęto, że od 2027 roku do dalszych lat prognozy, dla celów kalkulacyjnych przyjęto stałą stawkę WIBOR na poziomie 3,5%. Jest to poziom adekwatny do prognozowanego środowiska makroekonomicznego, w którym inflacja jest pod kontrolą, a gospodarka rozwija się w sposób zrównoważony. To założenie pozwala na stabilną i przewidywalną prognozę kosztów obsługi długu w długim terminie.

Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

Pozostałe wydatki bieżące

W prognozie WPF pozostałe wydatki bieżące zostały skalkulowane w oparciu o indeksację o wskaźnik inflacji, zgodnie z założeniami przedstawionymi w tabeli powyżej. W 2026 roku zostaną przewidziane kroki zmierzające do znacznego racjonalowania wydatków bieżących. Gmina Opoczno zamierza szukać oszczędności w zakresie oświaty i promocji, dotacji i wydatków pozostających poza podstawowymi obowiązkami Gminy oraz innych obszarów, które zostaną określone na podstawie wnikliwej analizy struktury wydatków w trakcie roku budżetowego 2026, a efekty powinny być widoczne od roku 2027.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Opoczno na lata 2026-2046.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2026 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -12 994 340,40 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. kredytów, pożyczek lub papierów wartościowych – 12 994 340,40 zł;

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Wynik budżetu Gminy Opoczno

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2026	262 341 513,92	275 335 854,32	-12 994 340,40
2027	258 967 404,00	252 318 088,20	6 649 315,80
2028	263 032 357,00	255 533 041,20	7 499 315,80
2029	258 600 551,00	251 265 235,20	7 335 315,80
2030	265 582 766,00	258 183 450,20	7 399 315,80
2031	272 222 335,00	264 883 019,20	7 339 315,80
2032	279 027 893,00	271 728 577,20	7 299 315,80
2033	286 003 590,00	278 704 274,20	7 299 315,80
2034	293 153 680,00	285 858 364,20	7 295 315,80
2035	300 482 522,00	293 329 186,20	7 153 335,80
2036	307 994 586,00	300 607 230,20	7 387 355,80
2037	315 694 451,00	308 744 451,00	6 950 000,00
2038	323 586 812,00	316 636 812,00	6 950 000,00
2039	331 676 482,00	324 476 482,00	7 200 000,00
2040	339 968 395,00	332 768 395,00	7 200 000,00
2041	347 974 663,00	340 974 663,00	7 000 000,00
2042	356 171 229,00	349 171 229,00	7 000 000,00
2043	364 562 654,00	358 562 654,00	6 000 000,00
2044	373 153 607,00	367 153 607,00	6 000 000,00
2045	381 948 872,00	375 948 872,00	6 000 000,00
2046	390 953 347,00	383 953 347,00	7 000 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 19 000 000,00 zł. Przychody Gminy Opoczno w 2026 r. obejmują:

1. kredyty, pożyczki lub emisję papierów wartościowych – 19 000 000,00 zł;

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Opoczno obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Opoczno zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Spłatę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2044-2046. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Opoczno

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2026	6 005 659,60	0,00	6 005 659,60
2027	6 649 315,80	0,00	6 649 315,80
2028	7 499 315,80	0,00	7 499 315,80
2029	7 335 315,80	0,00	7 335 315,80
2030	7 399 315,80	0,00	7 399 315,80
2031	7 339 315,80	0,00	7 339 315,80
2032	7 299 315,80	0,00	7 299 315,80
2033	7 299 315,80	0,00	7 299 315,80
2034	7 295 315,80	0,00	7 295 315,80
2035	7 153 335,80	0,00	7 153 335,80
2036	7 387 355,80	0,00	7 387 355,80
2037	6 950 000,00	0,00	6 950 000,00
2038	6 950 000,00	0,00	6 950 000,00
2039	7 200 000,00	0,00	7 200 000,00
2040	7 200 000,00	0,00	7 200 000,00
2041	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00
2042	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00
2043	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00
2044	0,00	6 000 000,00	6 000 000,00
2045	0,00	6 000 000,00	6 000 000,00
2046	0,00	7 000 000,00	7 000 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2025 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Opoczno na lata 2026-2046, w kolumnie pomocniczej WPF „2025 przewidywane wykonanie” wynosi 126 962 877,60 zł. Na koniec 2026 roku kwotę długu planuje się na poziomie 139 957 218,00 zł.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2026 roku wyniesie 67,12%.

Informacja o wysokości kwoty długu w latach 2026-2029

Rok	Planowana kwota długu na koniec roku [zł]	Podstawa wskaźnika* [zł]	Relacja
2026	139 957 218,00	208 519 861,00	67,12%
2027	133 307 902,20	219 344 077,00	60,78%
2028	125 808 586,40	225 705 055,00	55,74%
2029	118 473 270,60	232 024 795,00	51,06%

*dochody pomniejszone o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2026 r. zaplanowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Opoczno zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wynik budżetu bieżącego Gminy Opoczno

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2026	231 607 466,55	231 512 242,68	95 223,87	95 223,87
2027	244 467 404,00	232 472 138,98	11 995 265,02	11 995 265,02
2028	251 556 958,00	239 157 525,60	12 399 432,40	12 399 432,40
2029	258 600 551,00	244 876 364,98	13 724 186,02	13 724 186,02
2030	265 582 766,00	252 849 002,98	12 733 763,02	12 733 763,02
2031	272 222 335,00	259 014 628,91	13 207 706,09	13 207 706,09
2032	279 027 893,00	265 311 412,58	13 716 480,42	13 716 480,42
2033	286 003 590,00	271 653 134,09	14 350 455,91	14 350 455,91
2034	293 153 680,00	277 955 115,00	15 198 565,00	15 198 565,00
2035	300 482 522,00	284 677 889,00	15 804 633,00	15 804 633,00
2036	307 994 586,00	291 544 200,00	16 450 386,00	16 450 386,00
2037	315 694 451,00	298 546 982,00	17 147 469,00	17 147 469,00
2038	323 586 812,00	305 648 434,00	17 938 378,00	17 938 378,00
2039	331 676 482,00	312 882 915,00	18 793 567,00	18 793 567,00
2040	339 968 395,00	320 251 608,00	19 716 787,00	19 716 787,00
2041	347 974 663,00	327 756 059,00	20 218 604,00	20 218 604,00
2042	356 171 229,00	335 397 427,00	20 773 802,00	20 773 802,00
2043	364 562 654,00	343 255 475,00	21 307 179,00	21 307 179,00
2044	373 153 607,00	351 282 871,00	21 870 736,00	21 870 736,00
2045	381 948 872,00	359 458 287,00	22 490 585,00	22 490 585,00
2046	390 953 347,00	367 837 420,00	23 115 927,00	23 115 927,00

Źródło: Opracowanie własne.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Opoczno przedstawiono w tabeli poniżej. Kalkulację wskaźnika z art. 243 przeprowadzono w oparciu o zapisy ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2024 poz. 1756).

Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po III kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2026	6,48%	6,39%	NIE	6,33%	NIE
2027	5,91%	5,28%	NIE	5,23%	NIE
2028	5,79%	6,34%	TAK	6,28%	TAK
2029	5,42%	4,39%	NIE	4,33%	NIE

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po III kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2030	5,33%	5,54%	TAK	5,49%	TAK
2031	5,04%	6,87%	TAK	6,82%	TAK
2032	4,77%	6,92%	TAK	6,86%	TAK
2033	4,50%	7,15%	TAK	7,15%	TAK
2034	4,16%	7,64%	TAK	7,64%	TAK
2035	3,90%	7,48%	TAK	7,48%	TAK
2036	3,78%	7,35%	TAK	7,35%	TAK
2037	3,43%	7,20%	TAK	7,20%	TAK
2038	3,24%	7,14%	TAK	7,14%	TAK
2039	3,15%	7,10%	TAK	7,10%	TAK
2040	2,97%	7,08%	TAK	7,08%	TAK
2041	2,74%	7,07%	TAK	7,07%	TAK
2042	2,58%	7,04%	TAK	7,04%	TAK
2043	2,12%	7,01%	TAK	7,01%	TAK
2044	1,99%	6,98%	TAK	6,98%	TAK
2045	1,87%	6,94%	TAK	6,94%	TAK
2046	2,04%	6,89%	TAK	6,89%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane zawarte w tabeli wskazują, że w latach 2026-2027, 2029 Gmina Opoczno nie spełnia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Wskazać przy tym należy, że w stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec:

- 2026 roku wyniesie 67,12%;
- 2027 roku wyniesie 60,78%;
- 2028 roku wyniesie 55,74%;
- 2029 roku wyniesie 51,06%.

Zgodnie z art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, może być niezachowana w latach 2022-2029 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym niespełnienie relacji z art. 243 ust. 1 ustawy w latach 2026-2027, 2029 jest dopuszczalne.

Informacje dodatkowe

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11) stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.